
Svenska kyrkans valprövningsnämnd

Överklagande av det indirekta valet till kyrkomötet från Svenska kyrkan i utlandet

Vid kyrkostyrelsens sammanräkning av valresultatet vid det indirekta valet till kyrkomötet från Svenska kyrkan i utlandet har NN, som är ordförande i kyrkorådet i Svenska kyrkans utlandsförsamling på CB (T), tillgodoräknats röster.

GP har överklagat valet och anfört följande. Enligt vad NN angett i sitt CV är han folkbokförd och kyrkobokförd i Sverige. NN tillhör alltså inte utlandskyrkans valkrets och är då, enligt GPs mening, inte valbar i det indirekta valet. Däremot är han valbar i det direkta valet i Sverige. Som GP ser det är det inte rimligt att en medlem av Svenska kyrkan ska vara valbar i två olika valkretsar. Därför bör endast den som icke tillhör en valkrets i Sverige kunna tillhöra utlandsvalkretsen och vara valbar till kyrkomötet i det indirekta valet. Vidare har de kyrkoråd i utlandsförsamlingarna som lämnat in förteckningar över valbara personer med NNs namn enligt GP inte följt de bestämmelser som gäller, eftersom NN inte är valbar i utlandsvalkretsen.

Kyrkostyrelsen har yttrat sig och avstyrkt bifall överklagandet. Kyrkostyrelsen har anfört följande. Vid den sammanräkning av valresultatet som kyrkostyrelsen har genomfört enligt 39 kap. 22 § kyrkoordningen har NNs namn tillgodoräknats röster. Det förhållandet att NN på valdagen var folkbokförd i Sverige har inte föranlett att kyrkostyrelsen betraktat hans namn som ”obefintligt” på grund av bristande valbarhet. Skälen för kyrkostyrelsens bedömning är följande.

Bestämmelsen om valbarhet vid val till kyrkomötet från Svenska kyrkan i utlandet finns i 39 kap. 20 § andra stycket kyrkoordningen. I bestämmelsen anges att den som väljs till ledamot eller ersättare i det indirekta valet till kyrkomötet ska vara valbar i en utlandsförsamling. Vidare hänvisas i bestämmelsen till 33 kap. 4 § där de grundläggande kraven för valbarhet anges; att den som väljs till ett uppdrag som förtroendevald ska tillhöra Svenska kyrkan, vara döpt och fylla 18 år senast på valdagen.

Vad gäller de grundläggande kraven i 33 kap. 4 § har kyrkostyrelsen vid sammanräkningen av valresultatet konstaterat att NN på valdagen uppfyllde dessa.

Den fråga som då följer är om NN var ”valbar i en utlandsförsamling”. Det framgår av 2 kap. 13 § kyrkoordningen att församlingsordningen för en utlandsförsamling alltid ska innehålla bestämmelser om bl.a. valbarhet. NN är ordförande i kyrkorådet i Svenska kyrkans utlandsförsamling på CB (T).

Enligt utlandsförsamlingen på CBs församlingsordning är den som är medlem i församlingen och tillhör Svenska kyrkan samt är döpt och fyller 18 år senast på dagen för valet valbar till kyrkorådet.

Kyrkostyrelsen konstaterar vidare att den omständigheten att NN på valdagen var folkbokförd i Sverige inte medför att NN inte var valbar i det indirekta valet. I kyrkostyrelsens skrivelse *Ändringar i kyrkoordningen m.m.* till 2012 års kyrkomöte, angavs i fråga om valbarhet för ledamot eller ersättare vid de indirekta valen till kyrkomötet följande.

När det gäller valbarhet som ledamot eller ersättare föreslår kyrkostyrelsen att samma valbarhetsregler ska gälla som för elektor i biskopsvalet. Det innebär att utöver den grundläggande bestämmelsen i 33 kap. 4 § om krav på tillhörighet till Svenska kyrkan för uppdrag som förtroendevald på nationell nivå ska den som väljs till kyrkomötet också vara valbar i en församling i Svenska kyrkan i utlandet. Detta kan sägas motsvara det som gäller för det direkta valet där valbarheten är inskränkt till valkretsen. De personer som både är valbara i en utlandsförsamling och folkbokförda i Sverige kan sägas ha dubbel valbarhet genom att även vara valbara från ett stift som valkrets. Eftersom valbarheten inte är en individuell rättighet som man själv förfogar över finns dock inte samma principiella invändningar mot denna dubbla valbarhet som mot dubbel rösträtt. (KsSkr 2012:3 s 21f.)

Utifrån ovanstående har kyrkostyrelsen gjort bedömningen att NN varit valbar vid det indirekta valet till kyrkomötet från Svenska kyrkan i utlandet.

Valprövningsnämndens bedömning

Enligt 11 kap. 2 § kyrkoordningen väljs två av kyrkomötets ledamöter av utlandsförsamlingarna. En bestämmelse om valbarhet vid val till kyrkomötet från Svenska kyrkan i utlandet finns i 39 kap. 20 § andra stycket. Där anges att den som väljs till ledamot eller ersättare enligt 11 kap. 2 § ska vara valbar i en utlandsförsamling. I bestämmelsen anges också att det i 33 kap. 4 § finns ytterligare bestämmelser om valbarhet vid val till kyrkomötet.

Av 33 kap. 4 § första stycket framgår att den som väljs till ett uppdrag som förtroendevald i Svenska kyrkan ska tillhöra Svenska kyrkan, vara döpt och fylla 18 år senast på valdagen.

Som kyrkostyrelsen konstaterat uppfyllde NN på valdagen de grundläggande kraven för valbarhet som förtroendevald i 33 kap. 4 §. Valprövningsnämnden gör inte heller någon annan bedömning än kyrkostyrelsen i frågan om NN varit valbar i en utlandsförsamling. I likhet med kyrkostyrelsen konstaterar Valprövningsnämnden vidare att den omständigheten att NN på valdagen var folkbokförd i Sverige inte medför att han inte varit valbar i det indirekta valet till kyrkomötet. Något hinder mot att tillgodoräkna NNs namn röster har alltså inte funnits.

Vid denna bedömning finns det inte anledning att gå in på frågan om några felaktigheter förekommit när det gäller de förteckningar som utlandsförsamlingarnas kyrkoråd upprättat och gett in till kyrkostyrelsen.

Valprövningsnämnden avslår därför överklagandet.

Beslutet får enligt 15 kap. 6 § kyrkoordningen inte överklagas.

Staffan Magnusson
ordförande

Stefan Nyman
Sekreterare

I beslutet har deltagit: Staffan Magnusson, ordförande, Lars-Ola Dahlqvist, Birgit Friggebo, Stig-Göran Fransson, Kåge Johansson, Bertil Persson och Bertil Olsson.

Övriga närvarande: Nathalie Lemaire, Titti Ådén och Terence Hongslo.

Exp. till
GP

Kyrkostyrelsen
751 70 Uppsala

SVENSKA KYRKANS VALPRÖVNINGSNÄMND
Postadress: 751 70 Uppsala
Telefon: 018-169500, fax: 018-169934